

Takının Sanata DönüŐümü

ÖGR.GÖR. ZELİHA SARIKAYA HÜNEREL

TAKININ SANATA DÖNÜŐÜMÜ

Öğr.Gör. ZELİHA SARIKAYA HÜNEREL

Copyright © 2018 by iksad publishing house

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other non commercial uses permitted by copyright law. Institution of Economic Development And Social Researches Publications®

(The Licence Number of Publicator: 2014/31220)

TURKEY TR: +90 342 606 06 75

USA: +1 631 685 0 853

E-mail: kongreiksad@gmail.com

www.iksad.net

www.iksad.org.tr

www.iksadkongre.org

It is responsibility of the author to abide by the publishing ethics rules.

Iksad Publications - 2018©

ISBN: 978-605-7923-95-0

Cover Design: Medusa Medya-Onur GÖÇ

December / 2018

Size = 14,8x21 cm

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	1
GİRİŞ	3
1.SANAT VE TASARIM	4
1.1. Sanatın Tanımı	4
1.2. Tasarımın Tanımı	6
2.EL SANATLARI	7
2.1. El Sanatlarının Tanımı ve Üretimi	7
2.2. El Sanatlarında Takının Yeri ve Önemi	10
3.TAKI TASARIMI	11
3.1. Takının Tarihi Gelişimi	11
3.2. Takı Tasarımının Önemi	16
3.3. Takı Yapımında Kullanılan Araç - Gereçler	19
3.3.1. Araçlar	19
3.3.2. Gereçler	20
4.GÜNÜMÜZDE EN ÇOK YAPILAN TAKI TEKNİKLERİ	22
4.1. Keçeden Yapılan Takılar	22
4.1.1. Keçe Takı Yapımında Kullanılan Araç ve Gereçler	23
4.1.2. Keçeden Yapılan Takı Örnekleri	28
4.2. Nakış Teknikleri İle Yapılan Takılar	35
4.2.1. Nakış Tekniklerinde Kullanılan Malzemeler	36
4.2.2. Brezilya Nakışından (rokoko) Takılar	39

4.2.3. Etamin İşlemeli Takılar	42
4.2.4. Bezeme Tekniği İle Yapılan Takılar	47
4.3. İğne Oyası Takılar.....	55
4.4. Delica Boncuktan Yapılan Takılar.....	65
4.4.1. Delica Boncuk Çeşitleri	67
4.4.2. Delica Boncuk Yapımında Kullanılan Malzemeler ..	77
4.4.3. Delica Boncuk Tekniklerinde Kullanılan Şablonlar .	78
4.4.4. Delica Boncuk Teknikleri	82
4.4.5. Delica Boncuklarla Yapılmış Takı Örnekleri	90
4.4.6. Delica Boncuklarla Yapılan Farklı Tasarımlar	103
SONUÇ	106
KAYNAKÇA	108
KAYNAK KİŞİLER	113
ÖZGEÇMİŞ	114

ÖNSÖZ

Günümüzün en popüler uğraşlardan biri olan Takı Sanatı insanların var oluşundan itibaren sosyal yaşamın içinde sadece bir sanat kolu olmakla kalmamış, aynı zamanda kişinin sosyal statüsünü ve beğenisini de yansıtmıştır.

Çağdaş sanat anlayışı, yeni estetik arayışları ve çağın getirdiği olanaklarla birlikte zamanı iyi değerlendirmek için sanatsal uğraşlar hem kişiye hem de çevreye olumlu katkılar sağlamıştır. Takı tasarımı alanında kendini geliştirmiş hobi olarak başladığı tasarımlarını artık kazanca dönüştürmüş birçok insan çevremizde bulunmaktadır.

Takı Tasarımı el becerilerimizin geliştiği, günlük streslerden uzaklaştığımız, hobi olarak değerlendirebileceğimiz ve en güzeli de ihtiyaçlarımızı karşılayarak kendimize ve çevremizdeki kişilere yeni takılar yapabileceğimiz keyifli bir ilgi alanıdır.

El sanatları alanında eğitim veren her zaman yeni şeyler öğrenip öğretmeye çalışan biri olarak kendimi her zaman şanslı hissetmişimdir. Çünkü: İnsanların hobi olarak yaptıkları huzur buldukları sanatsal faaliyetler

benim büyük emek verdiğim ve çok sevdiğim
mesleğimdir...

Aileme ve tüm sanatseverlere saygılarımla...

GİRİŞ

İnsanların güzel görünme isteği yaradılışından gelme bir duygudur. Dolayısıyla insanoğlu beğendiği ve kendini güzel göstereceğine inandığı her nesneyi vücudunda taşımaya ve takmaya özen göstermiştir. Kullanılan malzeme, renk, teknik, şekil ve bezeme özellikleri ile kullanılış biçimlerinden dolayı verdikleri mesajlar takılara ayrı bir anlam kazandırmıştır. Bu nedenle kadın inanç ve özenle taktığı takıları ne zaman ve nasıl kullanacağını yaşam biçimi içerisinde öğrenerek toplumun geleneklerine bağlı olarak günümüze kadar sürdürmüştür.

Zengin kültürümüzün diğer sanat alanlarında olduğu gibi takı sanatında da yol gösterici ve paha biçilmez bir kaynak olduğu inkâr edilemez. Bu eşsiz hazineden faydalanmak süreci ile çağımıza uygun modern, anlamlı ve orijinaline sadık kalınarak zevkli, ihtiyaçlara yönelik ve moda yönüne yönelik takılar yapılmıştır. Bu takılar günümüzde de süsleme kavramı içinde kendini göstermeye devam etmektedir.

1. SANAT VE TASARIM

1.1. Sanatın Tanımı

Sanat ve sanat ürünleri çağdan çağa, toplumdan topluma çok farklı biçimlerde değerlendirilmiştir, ama buna karşın bütün insanlık tarihi boyunca var olmuştur.

Sanat, uygarlık tarihinin her döneminde varlığını sürdüren önemli bir etkinliktir. Sanat; insanın kendini anlatma kendi dışındaki dünya ile iletişim kurma ve etkileme gibi dürtüleri ile ortaya çıkan bir olgudur. (Altın Kaynak Kuyumculuk Notları,2006).

Sanat; yaşayan ve değişen bir olgudur. Bu nedenle sanatları kesin çizgilerle birbirinden ayırmak, değişmez bir tanım ve sınıflandırma yapmak zordur.

Sanata ilişkin en önemli özellik anlatımdır. Kişinin çok özel iç dünyası, imgeleri, düşünmeleri ve duyguları sanat ile görselleşir. Bu çok özel dünyanın dışa aktarılması, bir başka deyişle anlatımı, başkalarının anlatımının anlaşılması, insan için bir ihtiyaçtır. Hangi sanat formu olursa olsun yaratma eylemi anlatılmak isteneni izleyiciye iletme amacını güder. Bu aynı zamanda üretilen aracılığı ile bazı şeylerin paylaşılmak istenmesidir.

İlkel gereksinimler karşılanırken insanın var oluşu ile başlayan estetik duygularında doyurulması ihtiyacı, ortaya çıkmıştır. Bu ihtiyaç insanlarda değişik modellere, desenlere, renklere, yakın ve uzak çevrelerini düzenlemelerine, giyinme ve süslenmelerine imkân sağlamıştır.

Sanat, insanlarda estetik duygusunun gelişmesini sağlamanın yanı sıra, özgün düşünmeyi, üretmeyi, sosyalleşmeyi geliştirir ve bireyin sosyo-kültürel edinimlerini ve psikolojik özelliklerini çevresiyle paylaşmasına olanak sağlar. Bu sebeple bireylerin ortaya koyduğu güzel sanat çalışmaları sadece teknik beceriyi değil, bilgisel aktarımdaki beceriyi de açığa çıkarır.

Güçlü bir anlatma güdüsüne sahip olup, bunu sanatların dilini kullanarak dışa vuran, üreten kişiler, sanatı yaratanlar sanatçılardır. Sanatçı her şeyden önce engin kültürel birikimle donanımlı bir insandır.

Sağlıklı ve mutlu bireylerin topluma kazandırılmasında sanat eğitimi toplumsal yapı içinde her zaman önemli olmuştur. Özellikle el sanatlarında birçok insanı motive ederek bir ürün ortaya çıkarmanın ne kadar önemli olduğu görülmüştür.

1.2. Tasarımın Tanımı

Tasarım, yaratıcı sürecin kendisi olup faaliyet için gerekli olan eskiz ve planların hazırlanması sürecindeki çalışmaları kapsamaktadır. Tasarım, bir şeyi zihinde biçimlendirme, kurma, tasavvur etmedir.

Bütün sanatların temelinde bir tasarım olgusu yatar. Dolayısıyla bir planlamaya sahip olur. Tasarlama, elde edilecek ürünün ve yapının organizasyonu ile ilgili her türlü faaliyeti içine almaktadır.

Tasarım hazırlanırken denge, orantı ve görsel devamlılık bir bütünlük içerisinde iyi bir vurgulamayla verilmelidir. Tasarım ilk olarak taslak halinde hazırlanır. Her taslak birer zihinsel alıştırmadır. Taslak aşaması, tasarım sürecinin beklide en uzun tutulması gereken kısmıdır.

Yaratıcılığın sınırlarının zorlandığı taslak aşaması çalışmaların belirli bir olgunluğa erişmesinde izlenen yoldur. Tasarımlar oluşturulmadan önce taslakları hazırlanmalıdır.

Tasarımcı taslaklarını hazırladıktan sonra ayrıntılarını çıkararak görselleştirmesi tamamlanmış olur.

Çizgi, yön, doku, oran- orantı ve renkten oluşan görsel öğeler kullanılarak tasarımın son aşamaları tamamlanır.

Tasarımda her aşama birbirini etkileyeceği için yaratıcılıkla başlayan süreci sonucu alana kadar titizlikle takip etmek gerekir. <https://www.arkhesanat.com/tasarim-nedir/>

Tasarım yaparken, diğer sanatlarda kullanılan tüm ilkeler geçerlidir. Tasarımcılar sanat prensiplerini kullanırken onları katı ve vazgeçilmez olarak görmek yerine, yol gösteren bir rehber olarak algılanmalıdır.

2. EL SANATLARI

2.1. El Sanatlarının Tanımı Ve Üretimi

Bir ulusun kültürel kişiliğinin en canlı ve anlamlı belgelerinden biride o toplumun el sanatlarıdır. Toplumların el sanatları, giysi ve giyinme şekilleri, yaşam koşul ve tarzlarını, maddi ve manevi kültürlerini, sosyal ve ekonomik koşullarını ortaya koyan önemli unsurlardır. (Önbaş, S, Mutlu, S, (2018)

El sanatları, bir milletin yüzyıllar boyu süregelen yaşamı boyunca oluşan ve kuşaktan kuşağa aktarılan en önemli kültür varlıklarıdır (Öztürk,1984: 30).

El sanatları, ilk insanların hayati ihtiyaçlarını sağlayacak faaliyetlerle başlar... Başlangıç ta basit yalnız fayda amacıyla yapılan bu işler, zamanla kişinin ve sonuçta toplumun bütün sanat yeteneklerini kapsayarak süsleyici sanatlar alanına giren bir sanat yapıtı halini alır.

Antropolojik kaynaklarda insanların tarihsel gelişimi içinde günlük geçim kaynaklarını sağlama yanında, boş zamanlarda genelde kişisel kullanım için yapılan araç gereç olarak açıklanmaya çalışılan el sanatı ürünlerinin yapımında daha çok ana geçim kaynağı olan üretim yan ürünlerinden artıklarından ve yörede bol bulunan doğal hammaddelerden yararlanılır.

El sanatı üretimi; belirli hammaddeleri el becerisi ve basit araçları yardımıyla, işlenmiş ve yarı işlenmiş ürünler elde etmek olarak tanımlanabilir (Aktan:1989:4).

El sanatları, her ülkenin kültür yapısının ve kültür seviyesinin bir aynası olup, kültürel kişiliğinin canlı belgeleridir (Erguvanlı,1997: 89).

El sanatı üretiminin sanatsal yn olduğundan ortak becerileri gerektirir ve elle yapıldığı içinde üretim miktarı sınırlıdır.

El sanatları; bireylerin bilgi ve becerisine dayanan özellikle doğal hammaddelerin kullanıldığı elle ve basit araçlarla yapılan ve toplum kültürünü, gelenek ve göreneklerini taşıyan ayrıca üretimini yapan bireylerin duygu, düşünce ve becerisini yansıtan, gelir getirici üretime yönelik ürünlerdir. El sanatlarının birçok dalında iş bölümü gelişmemiştir. Çoğu zaman geleneğe dayalı olarak öğrenilir.

Maddi kültürümüzün en güzel örnekleri olan el sanatları, Türk folkorunu karakterize edilebilmesi, geçmişinin çok eskilere dayanması çeşitliliği ve sanat değeri taşıması nedenlerinden dolayı dünya el sanatları içinde aranan seçkin bir yere sahiptir (Onuk, Akpınarlı, Ortaç ve Alp, 1998: 13).

El sanatları el emeği ile beceri, zevk ve yaratıcılığın katkısı ile görme duyma ve öğrenme ile edinilen bilgilerden yararlanılarak sanat değeri taşıyan fonksiyonel kullanım alanı olan üretimle anlatma faaliyeti olarak tanımlamakta mümkündür (Kaya, 1990: 3).

2.2. El Sanatlarında Takımın Yeri Ve Önemi

Takılar, insan vücudunun çeşitli bölümlerini süslemek için eski çağlardan beri kullanılagelen objelerdir. Önceleri insanlar tarafından gizli güçlerden korunmak, korkularını yenmek için ve uğur, tılsım, büyüye olan inançlarının gereği olarak kullanılırlarken; sonraları yücelik kazanmanın ve gücünü göstermenin simgesi olmuşlardır. İnsanlar, tarih boyu gerek dinsel gerekse geleneksel sebeplerle bu tür aksesuarları tercih etmişlerdir.

Zamanla takıların, bedeni daha güzel ve etkileyici gösterdiğini keşfeden insan, ona bu anlamı ve işlevi de yüklemiştir. Günümüzde takılar, kimi zaman şık bir kıyafeti tamamlayan kimi zaman da farklı kullanım alternatifleriyle giysilerimizi renklendiren olmazsa olmaz aksesuarlarımızdandır.

<http://kultursanat.hb.activebuilder.com/Hobi/index/182>

Günümüzde, her yaştan özellikle kadının ve hatta erkeklerin takıları, onların en önemli aksesuarı olma özelliği taşımaktadır. Cam, ahşap, plastik boncukların, zincirlerin, deri, ip, yarı değerli ve değerli taşların tasarımın bütününe oluşturduğu örnekler, farklı renk ve

zevklere hitap etmektedir. Gümüş, bakır, pirinç madenlerinin de kullanıldığı takılar, diğer takı tasarımı malzemeleri gibi, kolye, küpe, bileklik, bilezik, yüzük, broş(yaka iğnesi), hırma, halhal, kemer olarak kullanılmaktadır. Takı tasarımı teknikleri ve malzemeleriyle yapılan ürünler, çanta, şapka aksesuarlarının yanı sıra duvar süsü olarak da tasarlanmaktadır.

Takı ve aksesuar ürünleri doğada bilinen tüm maddelerden yapılabilmektedir. Takı saçtan ayak parmağına kadar vücudun her noktası için süslenme amacıyla kullanılabilir.

3. TAKI TASARIMI

3.1. Takının Tarihi Gelişimi

Takı, insan vücudunun çeşitli bölümlerini süslemek için eski çağlardan beri kullanıla gelen objelerdir. İnsanoğlu, varoluşundan bu yana korkularını yenmek, yücelik kazanmak, gücünü göstermek, güzel görünmek gibi gerek dinsel gerekse geleneksel sebeplerle bu tür aksesuarları tercih etmişlerdir.

<http://dekoratifsanat.blogcu.com/takinin-tarihcesi/12962832>

Takının tarihi insanlığın kültür tarihi kadar eskidir. Arkeolojik ve antropolojik veriler bize ilk sanat ürünlerinin dans, müzik, takı ve beden süsleme olduğunu gösteriyor.

Süslenme, süs ve takı kullanma; ilk çağlarda bir inanca dayalı olarak veya süslenme gereksinimi nedeniyle ortaya çıkmış ve gelenekselleşerek günümüze kadar gelmiştir.

Küçük topluluklar halinde yaşayan kabilelerin kendi örf, adet, görenekleri doğrultusunda yaşadıkları coğrafi çevreden temin edebildikleri doğal malzemelerle tasarladıkları takılar geleneklerle de bütünleşip, sembolik anlamlar yüklenerek günümüze ulaşmışlardır.

Taş, metal, ağaç, kemik, kumaş, cam gibi temel maddelerin yanı sıra, artık malzemelerden de elde edilen birçok takı güçlü bir kültürel birikimin geçmişten günümüze yansıyan örnekleridir.

Geleneksel giyim-kuşama bütünleyen takı kullanma ve süslenme geleneği geleneksel yaşamı sürdüren toplumlarda günümüzde hala devam etmektedir. <http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR-12758/takilar-ve-susler.html>

Günümüzde özellikle kadınların vazgeçilmez aksesuarları arasında yer alan takı ve mücevherin öyküsü insanlık tarihi kadar eskilere dayanmaktadır.

Takı tarihin çok eski zamanlarından bu yana insanoğlunun hayatında önemli bir yere sahip olmuştur. Eski zamanlarda daha çok pratik amaçlarla gündelik hayatımızda yer alan takı ve aksesuarlar günümüzde daha çok güzellik unsuru olarak kullanılmaktadır.

Binlerce yıldır genellikle kadınlar tarafından daha zarif görünmek amacıyla kullanılan takılar, kişinin bulunduğu sosyal statüsünü ve kimliğini temsil etmesinin yanı sıra değişik işlevleri bulunmaktaydı.

Genellikle kadınların kıyafetlerini tamamlayıcı bir unsur olarak kullanılan küpe, hızman, halhal, yüzük gibi takılar, geçmiş dönemlerde krallar, firavun ve halktan erkekler tarafından da yaygın olarak kullanılmaktaydı.<http://glllylmaz.blogspot.com/>

İnsanoğlu musibetlerden ve belalardan korunma amacı ile de birçok takı çeşidi kullanmıştır ve günümüzde de kullanmaya devam etmektedir. İlkel kabilelerde kullanılan hayvan figürleri şeklinde takılar kötü ruhlardan korunma amacını güder. Müslüman

toplumlarda kolye şeklinde takılan “Ayet el Kursi” de insanların kazabela ve kötülüklerden korunma ihtiyacını gidermeye yönelik bir araçtır.

<http://hayatsanamoda.blogspot.com/2014/03/gecmisten-gunumuze-tak-tarihi.html>

Tarih boyunca insanlar edindikleri bilgi ve tecrübe birikimlerini, yaratıcılık, ustalık, sabır ile birleştirerek bugün bile hayranlıkla izlediğimiz taşlar, asalar, semboller, takılar, değerli metallerden heykelcikler vs. yapmışlardır. Bu sanat eserleri çağlar boyu onları üreten toplumların, dinsel ve estetik değerlerini yansıtmışlardır.

Günümüzde unutulmuş ve unutulmaya yüz tutmuş geleneklerimize rağmen takı kullanma, süslenme son günlerde ilgi gören otantik moda kavramıyla bütünleşerek devam etmektedir. Süslenme ve takı kullanma geleneği kadınların yanı sıra çocuk ve yetişkin erkeklerde de görülen bir olgudur.

Gümüş örücülükten etkilenerek, metal ve bakır makaralar yardımıyla başarılı takılar da yapılmaktadır. Yine dokuma tekniği kullanarak boncuk tezgâhlarında yapılan kolyeler, makrame tekniği (düğüm) kullanarak yapılan kolye ve bileklikler günümüz takısında önemli

bir yer teşkil eder. <http://dekoratifsanat.blogcu.com/takinin-tarihcesi/12962832>

‘Birçok takı sanatçısı farklı renkteki metallere mine, fotoğraf, plastik, kâğıt, boya, tüy, çakıl taşı, böcek gibi doğal ve doğal olmayan malzemeleri rengi, biçimi formu elde etmek amacıyla kullanmışlardır. Böylece doğadaki nesnelere bağımsız soyut formlarla duygularını takılara yansıtılmışlardır’ (Eroğlu, 2009, s:77).

Teknolojinin gelişmesi ile birlikte birçok sanat dalında olduğu gibi takı alanında da malzeme çeşitliliği artmıştır. Kâğıt, plastik, keçe, kemik, değersiz metal, bitki, yapay malzeme vb. kullanılan malzemelerden sadece birkaçıdır.

<http://ulakbilge.com/makale/pdf/1459417489.pdf>

Günümüzde takı tasarımı için pek çok farklı boncuk ve taş çeşidi kullanılmaktadır. Çağdaş sanat anlayışı, yeni estetik arayışları ve çağın getirdiği olanaklarla birlikte takı tasarımında her malzeme kullanılabilir hale gelmiştir.

Takı yapımında sınırsız malzeme olanağından dolayı takıda belli ayrımlara gidilmiştir. Metal takılar, plastik takılar, sentetik takılar, organik takılar, keçe

takılar, boncuk takılar, oyalardan takılar, seramik takılar, işlenerek yapılan takılar vb. şeklinde örneklendirilebilir. Burada ki ayırım takıda kullanılan malzeme baz alınarak yapılmıştır.

3.2. Takı Tasarımın Önemi

Tasarım, günümüzde herkesin her alanda en çok konuştuğu konuların başında gelmektedir. Tasarımcılar ve sanatçılar herhangi bir takıyı tasarlarken kimi zaman işlevi dışlamış kimi zaman ise malzemeyi farklılaştırmıştır.

Günümüzde takılar yapılışı, süsleme, maden vb. türde özelliklere göre ayrılmasına rağmen takılarda esas belirleyici özellikler ana hatlarıyla şöyle sıralanabilir;

- Kullanacak kişinin yaşı
- Kullanacak kişinin fizik özelliği
- Beraber kullanılacak kıyafetin rengi, deseni ve modeli
- Kullanılacağı yer ve zaman
- Günün modası
- Ekonomik faktörler

- Kıyafetin rengi, deseni ve modeli (Gökçesu, 2002, 97).

Takı tasarımcıları tasarımlarını yaparken yapılan ürünün nerede, nasıl ne zaman ve kim tarafından kullanılacağını bilerek tasarımlarını yaparlar. Tüm bu soruların cevapları takının boyutunu, ölçüğünü, türünü ve malzemesini belirlemeye yardımcı olur. Buda tasarım aşamasında karar vermemize yardımcı olur.

Tarih boyunca yaradılışı gereği kadın her yerde, her zaman güzel görünmek için süslenmiştir. Takı tasarımı var olduğundan günümüze gelene kadar ardında bıraktığı dönemlerde, tasarımlarında, içinde olduğu dönemin geleneklerini, ekonomik yapısını, dönemin ilgi duyulan tasarım malzemelerini ve tekniklerini kullanarak güncelliğini korumaya çalışmıştır. Takı yapımındaki kullanılan malzemeler, dönemler ve kültürel arasından çağın teknolojisine uygun olarak çeşitlenmektedir.

Takı tasarımı ile ilgili en önemli hususlardan biride, doğru malzeme seçimidir. Takı malzemeleri, içerik bakımından oldukça zengin ve çeşitlidir. İmal edilecek takıda hangilerinin kullanılacağı, tasarımcıya kalmış bir

hususdur. Onun estetik anlayışı ve ustalığına göre, ortaya çıkan sonucun kalitesi değişkenlik gösterecektir.

Aslında taktığımız tüm takılar tarzımızı yansıtmış şeklimizdir. Taktığımız, kullandığımız her bir takı stilimizin en belirgin yapı taşlarıdır.

Bir insanın kendi üretimi olan şeyleri kullanması ve koleksiyonuna eklemesi kadar gurur ve keyif veren bir şey yoktur. Eğer yaratıcılığınıza inanıyorsanız ve potansiyelinizi dışarı çıkarmak istiyorsanız bunun gibi daha birçok ürün meydana getirebilir ve çok severek kullanabilirsiniz.

Bir şeyler üretmek, yeni fikirler üretmek ki bu yeni bir ürün de olabilir yeni bir fikir de olabilir, insanı mutlu eder. Bir şeyin ona ait olduğunu hissetmek insana güç verir, huzur verir. Elinizden geldiğince bu hayatta bir şeyler üretmeye, kendi yaptığınız şeylere hayatınızda ve evinizde yer vermeye başladığınız anda öneminizi fark edeceksiniz. <https://www.hediyesepeti.com/blog/el-yapimi-takilar/>

3.3. Takı Yapımında Kullanılan Araç-Gereçler

3.3.1. Araçlar

Kargaburun: Bit sıkıştırma, halka açma kapamada kullanılır. Bir teli veya levhayı tutmak, çekmek, bükme ve eğme için kullanılan el aletidir.

Yankeski: Bir teli veya levhayı kesmek, düzeltmek için kullanılan el aletidir.

Yuvarlak Uçlu Pense: Yuvarlak uçlu pense; çivi ve bakır telle halka yapmada kullanılır. Bir teli bükme, istenilen büyüklükte helezon oluşturulması için kullanılan ucu yuvarlak el aletidir.

Naylon Uçlu Pense: Naylon uçlu pense ise, Bakır telleri ve uzun çivileri kaplamalarına zarar vermeden düzleştirmede kullanılır.

Silikon Tabancası: Elektrik ile ısıtılan silikon tabancadan sıcak olarak çıkararak yapıştırma işlemlerinde kullanılır.

Çakmak/Makas: Misina ve naylon iplikleri yakmak için çakmak, kesmek için makas kullanılır.

Mezura/Cetvel: Ölçü almak için kullanılırlar.

Şiş: Örgü tekniği kullanılarak yapılan takı modellerinde kullanılır,

İğneler: İşleme ve bazı ipliklerde yardımcı olarak boncukların kumaş üzerine islenmesinde kullanılır.

Tığ: Örgü tekniği kullanılarak yapılan takı modellerinde kullanılır. Sırım, ip, mumlu ip gibi malzemelerin örülerek farklı takıların oluşturulmasında kullanılan el aletidir.

3.3.2. Gereçler

Zincir: Zincir, Çivi kıvrırma tekniği ile yapılan takılarda kullanılır. Çeşitli kalınlıkta ve renkte olur. Bütün olarak veya parçalara ayırarak kullanılması mümkündür.

Mumlu İplik: Mumlu İplik, Bağlama tekniği ile yapılan takı modellerinde kullanılır. Dış yüzeyi parafınli, alımlı görünümü ve sağlamlığı için takı yapımında tercih edilen ip çeşidi.

Misina: Misinaörgü tekniği ile yapılan takı modellerinde kullanılır. Farklı kalınlıkları bulunmaktadır. Yapılacak takının özelliğine göre kalınlık belirlenir.

Bakır Tel: Çeşitli kalınlık ve renklerde bulunan bakır telden ise halkalar metal ve boncuk süslemeler yapılır.

Naylon iplik: Şiş ya da tığ örgüsü kullanılarak yapılan modellerde, dokuma ve işlemlerde kullanılır. İşlemeli ve tığ örgü ile yapılacak takılarda kullanılan sağlam, kolay kopmayan özellikte olduğu için tercih edilen ip çeşidi.

Deri İp(Sırım): Genel olarak bağlama tekniği ile yapılan takı modellerinde kullanılır. Özellikle sağlamlığı için takı yapımında kullanılan ip çeşidi.

Metal Uç Sallantıları, Döküm Uç Sallantıları: Kolyelerde ve bilekliklerde zincir üzerine ya da boncukların uçlarına takılan parçalardır.

Kolye kapama aparatı: Birden çok sıradan oluşan kolye modellerinde dizi uçlarını bir araya toplamak için kullanılır.

Bit, Halka: Bit, Açık ve kapalı çeşitleri vardır. Hayalet tel çalışmalarında boncukları sabitlemek için ve düğüm kapama yaparken misinin ucuna takılır. Halkalar, kolyeler bittiğinde boncuk ilavelerinde ve

birleştirme yaparken kullanılır. Çeşitli büyüklük ve renkleri vardır.

Boncuk eşitleri: Boncuklar; tahta, cam, deri, plastik vb. hammaddeler kullanılarak çeşitli boyutlarda ve biçimlerde, delikli veya deliksiz olarak üretilen malzemelerdir.

4. GÜNÜMÜZDE EN ÇOK YAPILAN TAKI TEKNİKLERİ

Takı ve aksesuar ürünleri doğada bilinen tüm maddelerden yapılabilmektedir. Takı eşitleri kullanılan malzemeye göre büyük emeklerle işlenmiş ve eşsiz süslenme unsurları olarak karşımıza çıkmaktadır.

4.1. Keçeden Yapılan Takılar

Keçe, ağımızda göçebeliğin kalkması ve sentetik malzemelerin artması nedeniyle hızla yok olmaktadır. Son yıllarda sadece Urfa, Afyon, Konya ve Tire'de çok az miktarda üretilen keçeler, çoğunlukla ss eşyaları yapımında kullanılmaktadır.

Son yıllarda doğal malzemeye olan rağbetten dolayı, en çok kullanılan takı çeşitlerinden biri de keçeden yapılan takılardır. Keçeden yapılan aksesuarlar

gün geçtikçe çoğalmaktadır. Kadınlarımızın yaratıcı hünerleri sayesinde keçeden de birçok el sanatı ürünler yapılmaktadır. Günümüzde özellikle keçeden yapılmış kolye ve broşlar sıklıkla görülmektedir. Bu takıların sadece keçeden yapılanları olduğu gibi keeyle birlikte farklı malzemeler kullanılarak yapılanları da bulunmaktadır. Bunların keçe üzerine boncuk işlenerek, çeşitli metaller ya da d Ğme dikilerek, nakış işlenerek yapılan eşitleri bulunmaktadır.

Keçe takılar yapılırken keçe yönlerinden iğneleme tekniği yaparak veya sabun ve su ile keeleştirilerek farklı formlarda takılar oluşturabiliriz. Farklı renklerdeki keçe yönlerini iğne yardımıyla keçe fırçası ya da sünger üzerinde iğneleyerek birbirine kaynaştırabiliriz. Hazır üretilen keçelerden de keserek, işleyerek, iini doldurup birleştirerek farklı Őekillerde takılar tasarlanabilir.

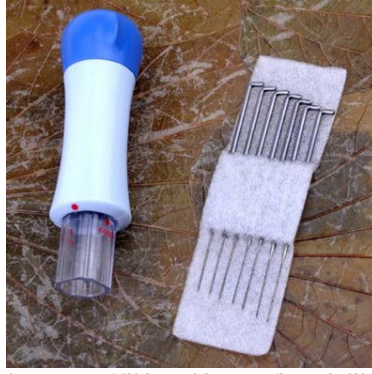
4.1.1. Keçe Takı Yapımında Kullanılan Araç Ve Gereçler

1. Keçe iğneleri

Keçe iğneleri keçe iğneleme makinesi diye geçen aparat kullanılarak yapılabildiği gibi tek iğne yardımıyla

da yapılabilmektedir. İğne makinesinin 3 iğneli ve 7 iğneli gibi seçenekleri de bulunmaktadır.

7 İğneli keçe makinesi

<https://www.hobidunya.com/dikis-nakis-orgu/igne-iplik-cesitleri/kece-ignesi-yedek-igneleri-7-adet.html#tabs>

3 İğneli Keçe Makinesi

<https://www.hobidunya.com/dikis-nakis-orgu/kece-malzemeleri/3-igneli-kece-ignesi.html>

Tek iğneli keçe iğnesi

2. Keçe Fırçası ve Sünger

Yün keçelere şekil vermek için yapılan iğneleme işlemi keçe fırçası ve sünger üzerinde yapılmaktadır.

Keçe Fırçası

<https://www.hobidunya.com/dikis-nakis-orgu/kece-malzemeleri/kece-fircasi.html>

Sünger

3. Keçe Yünleri

Elyaf şeklinde bir çok renk alternatifine sahip yünlerdir. sentetik olanları da mevcuttur ancak çok kullanışlı değildir.

Keçe yünler

<https://www.hobidunya.com/dikis-nakis-orgu/kece-malzemeleri/mavi-yun-kece.html>

4.Hazır Keçeler

Hazır keçeler ince ve kalın olarak çeşitleri bulunmakta olup birçok renk alternatifine sahiptir. Metre olarak ya da tabaka halinde satılmaktadır.

İnce keçeler

<https://www.hobidunya.com/dikis-nakis-orgu/kece-malzemeleri/1-mm-kalinliginda-100-cm-50-cm-kece.html>

Kalın Keçeler

<https://www.hobidunya.com/dikis-nakis-orgu/kece-malzemeleri/kalin-kece-3mm-01.htm>

4.1.2. Keçeden Yapılan Takı Örnekleri

<https://tr.pinterest.com/pin/535506211926457975/>
<https://tr.pinterest.com/pin/430727151837308007/>

<https://tr.pinterest.com/pin/492440540490037151/>

<https://tr.pinterest.com/pin/496662665146423110/>

<https://tr.pinterest.com/pin/354728908145024938/>

<https://tr.pinterest.com/pin/317363104985135752/>

<https://tr.pinterest.com/pin/210895195028866609/>

<https://tr.pinterest.com/pin/295056213077423817/>

<https://tr.pinterest.com/pin/7248049372599419/>

<https://tr.pinterest.com/pin/347551296226683979/>

<https://tr.pinterest.com/pin/465137467757806542/>

<https://tr.pinterest.com/pin/262616222000972025/>

<https://tr.pinterest.com/pin/464855992782234821/>

<https://tr.pinterest.com/pin/9359111695807869/>

<https://tr.pinterest.com/pin/792352128165421982/>

<https://tr.pinterest.com/pin/475763148132462139/>

4.2. Nakış Teknikleri İle Yapılan Takılar

İnsanlar, duygu ve düşüncelerini bazen sözlü, bazen yazılı, bazen de çeşitli zeminler üzerine motiflerle bezeyerek dile getirmişlerdir. Elde yapılan basit nakış temel iğne teknikleri de bunlardan biridir.

http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Basit%20Nakış%20temel%20İğne%20teknikleri.pdf

Basit nakış iğneleri, kolay ve çabuk yapılan işlem basamaklarından oluşur. Bundan dolayı da basit nakış iğneleri olarak bilinmektedir. İşlemede desen, renk ve

uygulanacak kumaşın birbirine uyumuna dikkat edildiğinde ortaya mükemmel ürünler çıkar.

İşlemeler içinde önemli bir yere sahip olan kanaviçeler ve etaminler, halk işlemleri arasında Türk kadınının en çok ve yaygın olarak uyguladığı bir işleme çeşididir.

Basit nakış iğneleri günümüzde birçok alanda kullanılmakta olup son zamanlarda özellikle takı yapımında da çok fazla kullanılmaktadır.

4.2.1.Nakış Tekniklerinde Kullanılan Malzemeler

El nakışı tekniklerini kullanarak yapılan takılarda bir çok farklı malzeme kullanılmaktadır. Nakışta kullanılan kasnak çeşitleri, Kumaşlar, zincirler,deriler, keçeler, işleme iplikleri, klipsler,zincirler, halkalar,broş iğneleri, çerceveli kolye uçları, bileklikler,yüzük ve küpe aparatları kullanılmaktadır.Sektör her geçen gün kendini yenileyerek takı tasarımı yapan kişilere farklı malzemeler sunmaktadır.

Kasnaklar

<https://www.hobidunya.com/dikis-nakis-orgu/kasnak-kanvas>

Nakış İplikleri

Metaller

<https://www.hobidunya.com/dikis-nakis-orgu/kanavice-etamin-malzemeleri/etamin-kanavice-kolye-bileklik-kupe-yuzuk-set>

<https://www.hobidunya.com/taki-malzemeleri/taki-yapim-malzemeleri/etamin-kanavice-kolye-seti-01.html>

4.2.2.Brezilya Nakışından (Rokoko) Takılar

Brezilya Nakışından gelen Rokoko Tekniği en çok kullanılan dgm işleme tekniklerinden biridir. Rokoko tekniği iğneye ipliğin dolanması ve aynı şekilde kumaşa batırılması ile yapılan burgu, brm şeklinde güzel bir sanat ortaya çıkarılmasını sağlayan bir tekniktir.

<https://tr.pinterest.com/pin/421790321340952541/>

<https://tr.pinterest.com/pin/658862620459755315/>

<https://tr.pinterest.com/pin/468233692504045089/>

Büşra TOSUN

Büşra TOSUN

4.2.3.Etamin İşlemeli Takılar

Etamin seyrek dokunuşlu sert kumaş diğer anlamda bu kumaş üzerine uygulanan çarpı işi tekniğidir. Etamin kumaşının sık ve seyrek olması, işlenen motiflerin büyük ya da küçük olmasını etkiler.

<https://tr.pinterest.com/pin/535928424393243092/>

Kolye için desen seçilir ve sayarak etamin kumaşa işlenir. Sonra kenarlarında yeterli pay bırakarak kumaşın fazlası kesilir. Sert bir karton desen boyunda çerçevenin şekline göre daire yada oval olarak kesilir. Eğer içine bombelik verecek cam yoksa onun yerine elyaf koyarız. Elyaf kullandıktan sonra kestiğimiz kartonu üstüne koyup kumaşı kenarlarından teyelleyerek büzdürüp metal çerçeveye yapıştırırız.

<https://tr.pinterest.com/pin/43825660/481258299/>

<http://www.geridonusumprojeleri.com/konular/14055-etaminkanavice-taki-model-ve-sablonlari>

<https://www.elisigunlugu.com/kanavice-taki-ornekleri-4/>

<https://tr.pinterest.com/pin/607774912184663778/>

Mürrivet KASALAK

4.2.4.Bezeme Tekniği İle Yapılan Takılar

Bezeme tekniği çeşitli boncuklarla tasarlanan takı yüzeyine boncukları işleyerek tutturma işlemidir. Bezemetekniğinde önce yapılacak takının kalıbı çıkartılır daha sonra deri yada keçe yüzey üzerine tasarlanan modelin kalıbı aktarılır, yapılacak olan işlemenin detayları işlenecek yüzeye çizilir. Tasarımda kullanılacak büyük taşlar var ise onları taş sarma tekniği kullanarak tutturduktan sonra yüzey üzerinde diğer boncukların işlenmesine geçilir. İşleme işlemi bittikten sonra takının arka kısmının temiz görünmesi için keçe yada deri parçası dikilerek takının arka kısmı temizlenmiş olur.

Yapılacak modelin kalıbı

<https://tr.pinterest.com/pin/264586546837077798/>

<https://tr.pinterest.com/pin/750834569101851582/>

<https://tr.pinterest.com/pin/332703491215664068/>

<https://tr.pinterest.com/pin/643592602971794012/>

<https://tr.pinterest.com/pin/345580971381459484/>

<https://tr.pinterest.com/pin/27514247703395613/>

<https://tr.pinterest.com/pin/855/5436666650259//>

<https://tr.pinterest.com/pin/825636544159353206/>

<https://tr.pinterest.com/pin/603552787539368301/>

<https://tr.pinterest.com/pin/449023025338339977/>

<https://tr.pinterest.com/pin/391742867582322412/>

<https://tr.pinterest.com/pin/575194183644039680/>

<https://tr.pinterest.com/pin/171559067026184085/>

4.3.İğne Oyası Takılar

Geleneksel Türk Sanatları içinde önemli bir yeri olan oyalar yüzyıllardır geleneksel giyim kuşamın vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Günümüzde ise iğne oyaları daha çok takı tasarımında kullanılmaktadır. ZS,HÜNEREL, ER B,- (2012)

İğne oyası oldukça sabır ve ince bir işçilikgerektiren bir sanattır. Daha çok bitkisel motifli doğadan etkilenecek yapılmış tasarımlar kullanılır. İğne oyasından kolye, broş, yüzük küpe her türlü takı yapılabilmektedir. Özellikle ülkemizde Ankara'nın Nallıhan ilçesinde yapılan iğne oyalarnın ünü yurtdışına taşmıştır. Yöredeki birçok kadınıımız iğne oyasını kendisine meslek edinmiştir.

http://nallıhan.org.tr/product_detail.php?product_no=858

<https://tr.pinterest.com/pin/839076974294895554/>

<https://tr.pinterest.com/pin/364087951118514731/?lp=true>

e

<https://tr.pinterest.com/pin/530861874821461215/>

<https://tr.pinterest.com/pin/665195807434061540/>

<https://tr.pinterest.com/pin/211739619963586418/>

<https://tr.pinterest.com/pin/519110294527877895/>

<https://tr.pinterest.com/pin/530861874812140766/>

<https://tr.pinterest.com/pin/845410161271875329/>

<https://tr.pinterest.com/pin/129971139227541292/>

<http://www.internethaber.com/hanmahmudunyaca-umut-ighe-oyaları-foto-galerisi-1179924.htm?page=14>

<https://tr.pinterest.com/pin/460844974351487532/>

4.4.Delica Boncuktan Yapılan Takılar

“Delica Boncuklar”ülkemizde “Miyuki” diye bilinen boncuklardır. Miyuki aslında bir boncuk değil firmanın adıdır. Umarım bundan sonraki süreçte doğrusöylem olan “delica boncuk” ifadesini kullanırız. Delica boncuklarının birçok çeşiti bulunmakta olup Japonyadan ülkemize 10 yıl önce gelmiş ve kısa sürede tasarımcıları ve takıyı hobi edinen insanların beğeni duyduğu bir boncuk olmuştur.

Japon kum boncuk üretimi 1940lı yıllarda başlamıştır. Miyuki ise 1949 yılında Japonya'nın Hiroşima kentinde kurulmuş olup hızlı bir şekilde dünyanın en ünlü kum boncuk üreticilerinden biri olmayı başarmıştır.

Delica boncuklarını diğer boncuklardan ayıran en önemli özellikler ise boyutlarının ve renklerinin birbiriyle özdeş olmasıdır. Sağlam, dayanıklı ve zengin bir renk çeşitliliğine sahip boncuklardır. Firma her geçen gün kendini yenileyerek farklı formlarda da boncuk üretimine başlamıştır. Bu boncuk çeşitlerini kullanarak çok sayıda takı tasarımı yapılabilmektedir.

Delica boncuklarının günümüzde en popüler hobi malzemeleri arasında olduklarını söylemek mümkündür. Bunun bir nedeni dedelica boncuklarını örme teknikleri ile kullanarak çok sayıda takı tasarlayabilmektir.

Delicaboncuklar ülkemizde çok sevilmiş tasarımcıların ve takı kursuna giden herkesin ilgi odağı olmuştur. Ülkemizde Halk Eğitim Merkezlerinde, özel kurslarda, belediyenin düzenlemiş olduğu kurslarda

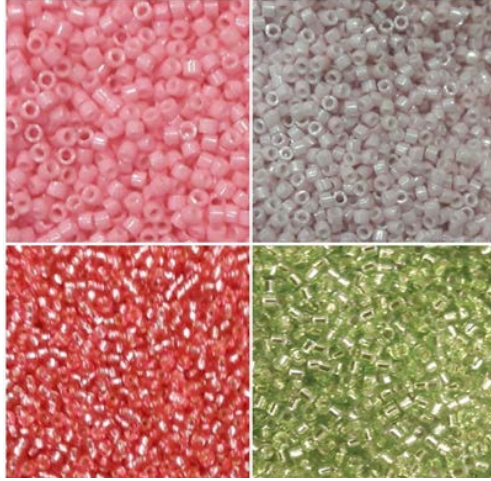
kursiyerler büyük emek vererek öğrendikleri bu tekniklerle birçok takı tasarlayıp kolyeler, küpeler, bileklik, yüzükler hatta panolar yapmışlardır.

4.4.1. Delica Boncuk Çeşitleri

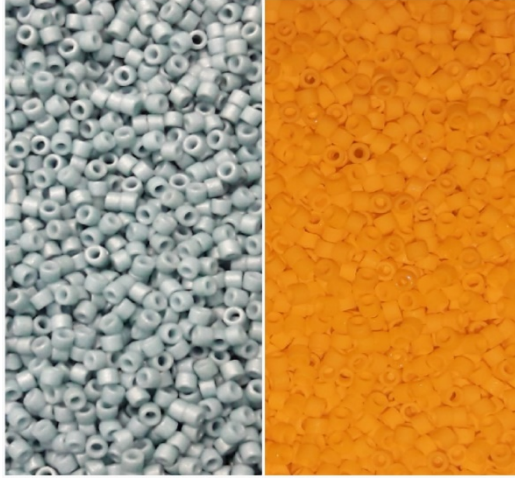
Delica boncuk çeşitleri ile birçok farklı tasarım yapmak mümkündür. Ürün yelpazesi oldukça fazladır. Boncuklar kendi içinde de şekillerinin yanı sıra sedefli, kaplamalı, janjanlı parlak, parlak, kaplama janjanlı, mat ve mat janjanlı olarak gün geçtikçe çeşitleri artmaktadır.

1. “DelicaBoncuk”(Kendine has yapısı ile en bilinen modeli)

* Parlak Delika

*Mat Delica

*Mat janjanlı

***Sedefli**

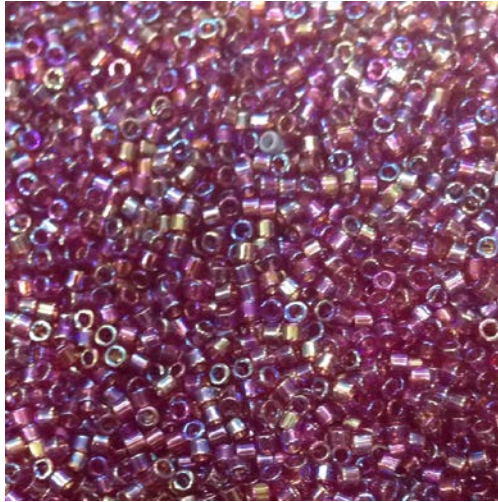
***Kaplama**

***Janjanlı Kaplama**

***Janjanlı Parlak**

2.Round Beads(yuvarlak Yani Klasik Boncuk)

Ülkemizde kullandığımız kum boncuk tarzında çeşitli boyutları olan yuvarlak boncukların sedef, mat, parlak, kaplama,janjanlı gibi renk alternatifleri de vardır. Birçok teknik de tasarım yapılması mümkündür. Özellikle Petek örgülerde kullanılmaktadır.

3.Tila Beads(KareÇift Delikli Boncuk)

“TilaBoncukları” kare şekilde çift delikli matı parlağı, sedeflisi ve janjanlı modelleri vardır. Özellikle kolye ve bileklikler için çok şık takılar tasarlanabilir.

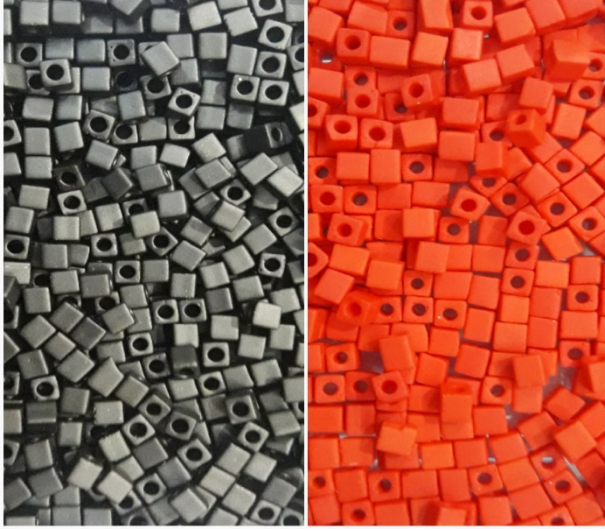

4.Half TilaBeads(YarımTila)

“Yarım Tila” diye bilinmekte olup “Tam Tila” gibi çift delikli dir. Mat , janjanlı ve parlak renkleri mevcuttur.

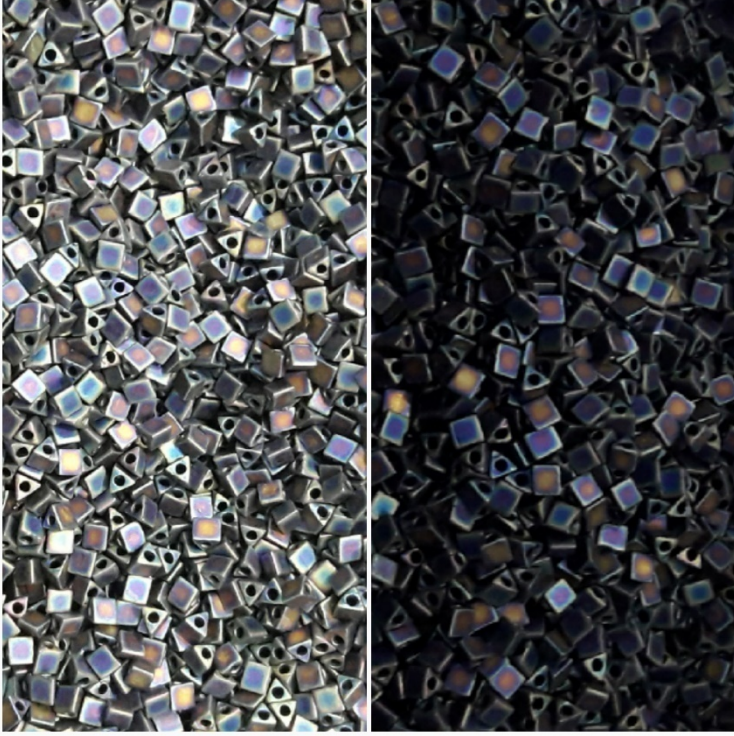

5.Square Beads(K pBoncuk)

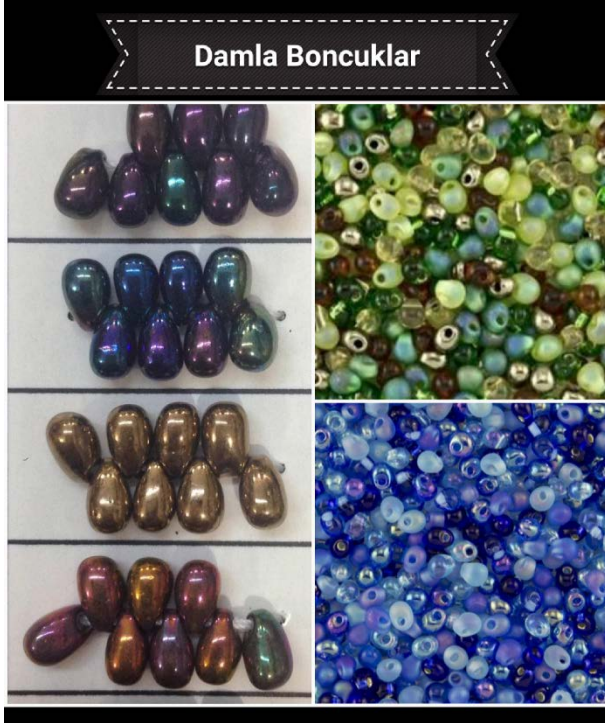
6. Triangle Beads(ÜçgenBoncuk)

Üçgen formundaki boncuk çeşididir. Bu boncuklarında birçok renk alternatifi bulunmaktadır.

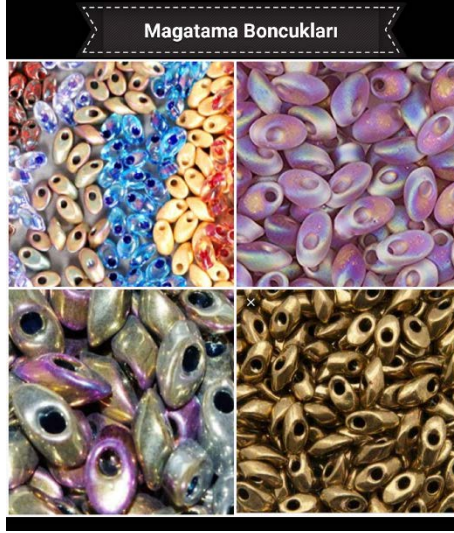

**7.Drop Beads(BüyükVe KüçükDamla
Boncuklar)**

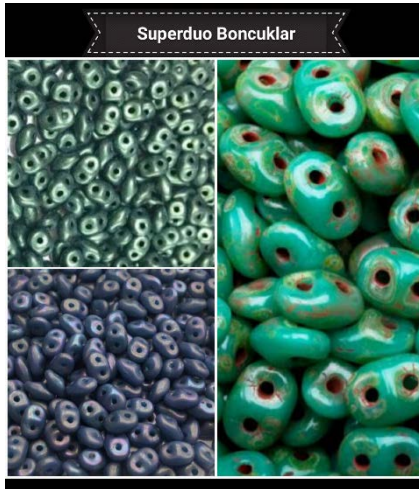
Ülkemizde damla boncuklar olarak bilinen boncukların farklı boyları ve birçok rengi bulunur, ayrıca mat, sedefli, parlak , kaplama gibi çeşitleri vardır.

8. Magatama Boncukları

9. Superduo Boncukları

10 .SlenderBugleBeads (İnce Boru Boncuk)

4.4.2. DelicaBoncuk YapımındaKullanılan Malzemeler

1.Misina

Özellikle boncuklu takı yapımında kullanılır ve çeşitli kalınlıkları vardır.

2.Boncuk İpleri

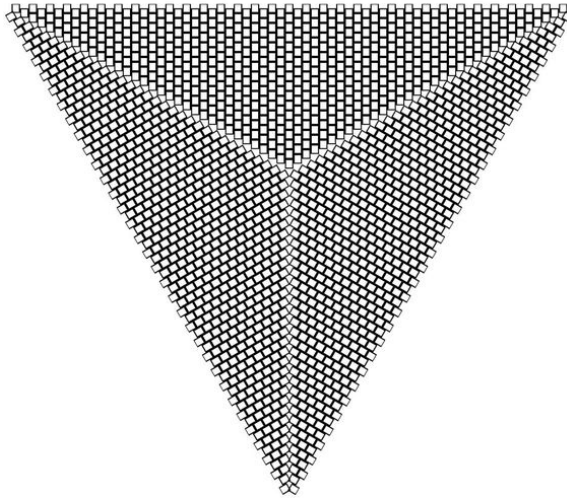
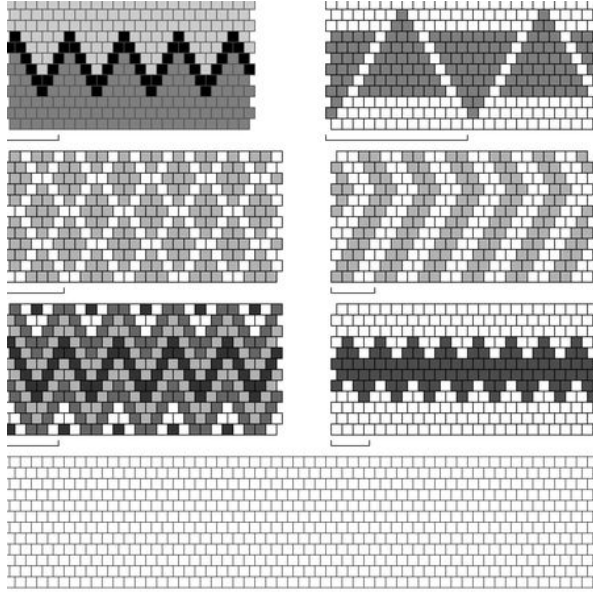

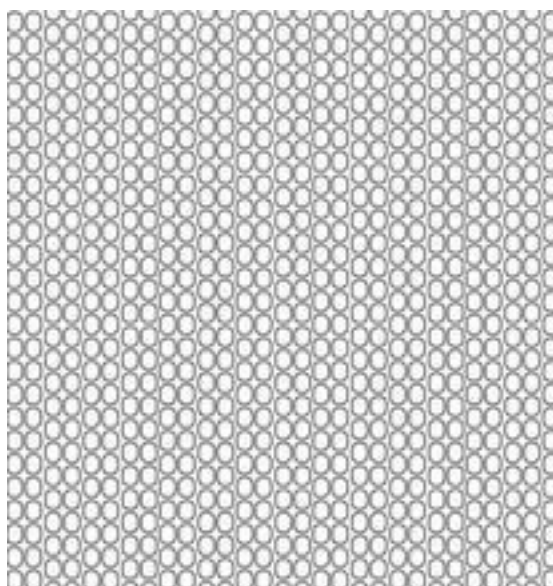
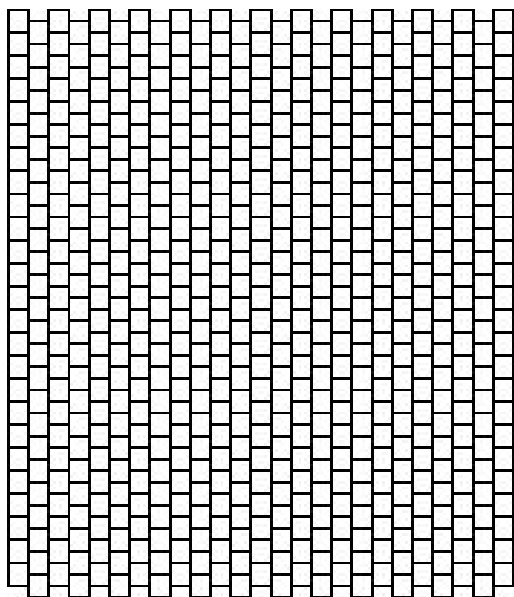
3. Boncuk İğneleri

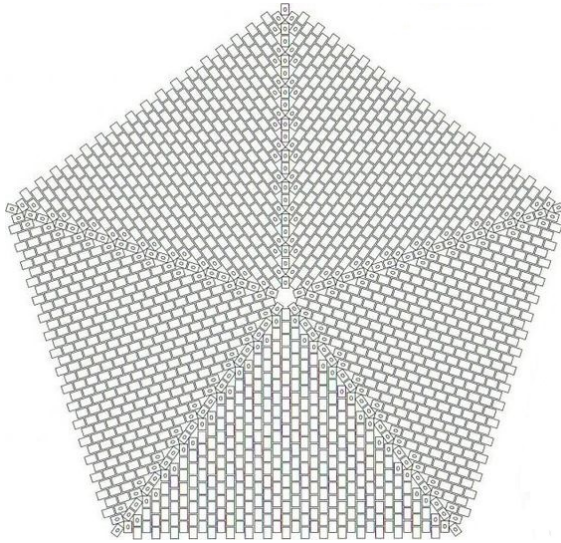
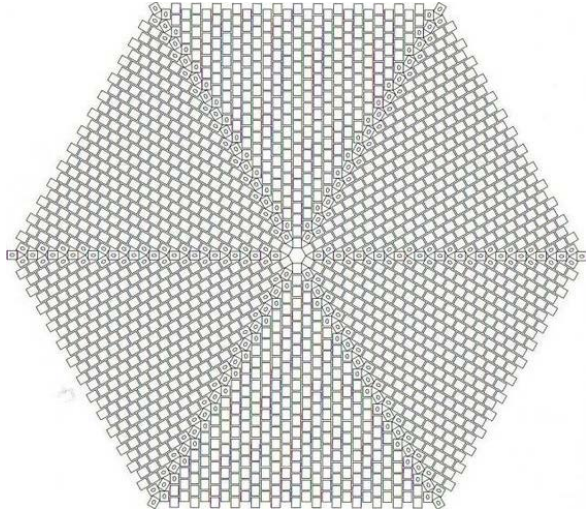

4.4.3. Delica Boncuk Tekniklerinde Kullanılan Şablonlar

Aşağıda bulunan şablonlara kendi özgün tasarımlarınızı renkli kalemlerle boyayarak yapabilirsiniz. Ayrıca bu tasarımlarınızı bilgisayar ortamındahazırlayabileceğiniz yazılımlarda bulunmaktadır.

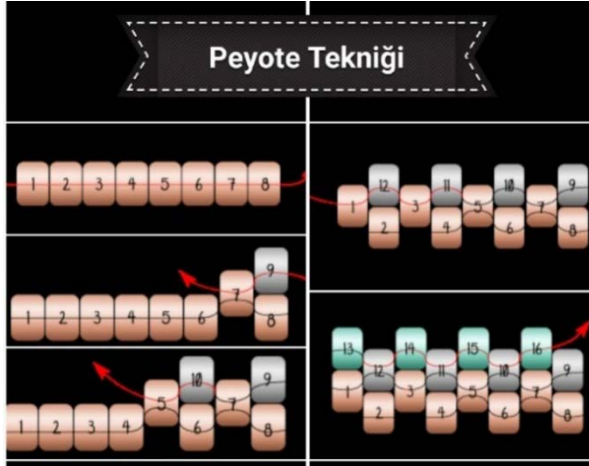

4.4.4. Delica Boncuk Teknikleri

1. Peyote Tekniği(PeyoteStitch)

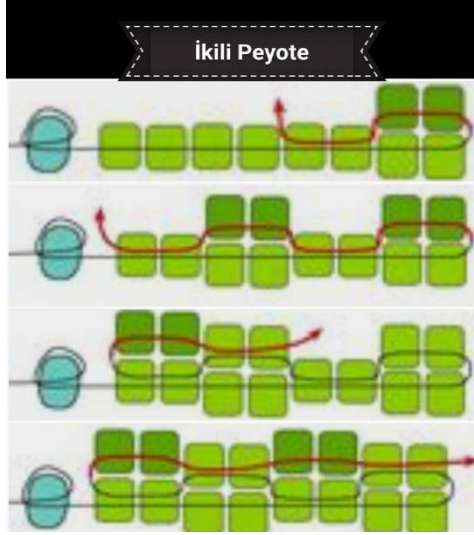

<https://tr.pinterest.com/pin/318207529916187903/>

Mümin İCİK

2. İkili Peyote

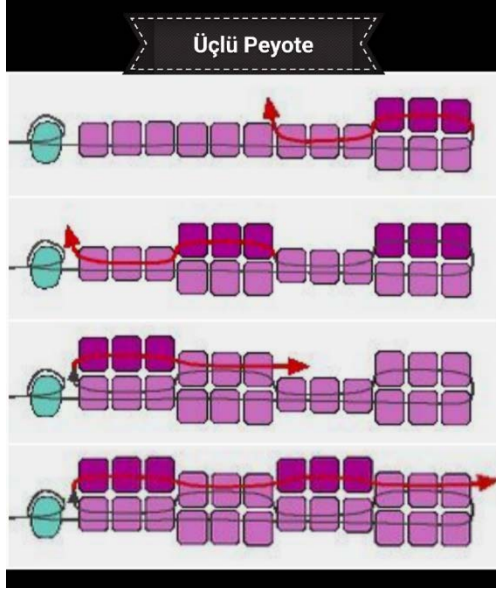

<https://tr.pinterest.com/pin/17381148537335986/>

Kimya ERDOĞAN(Kimya boncuk evi)

3. Üçlü Peyote

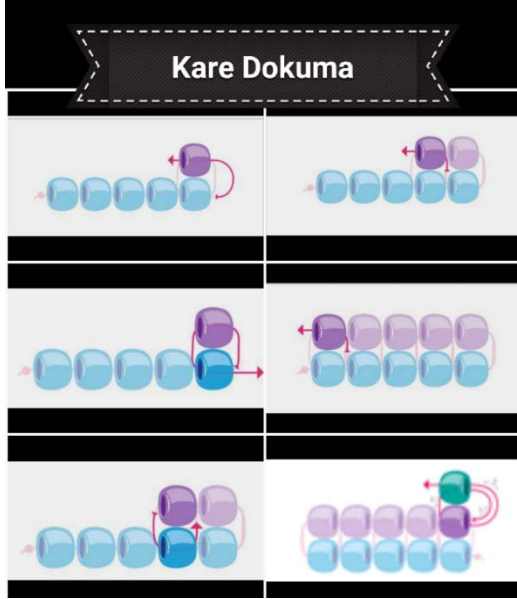

<https://tr.pinterest.com/pin/310889180511525977/>

<https://tr.pinterest.com/pin/510454938989424831/>

4.Kare dokuma tekniği (SquareStitch)

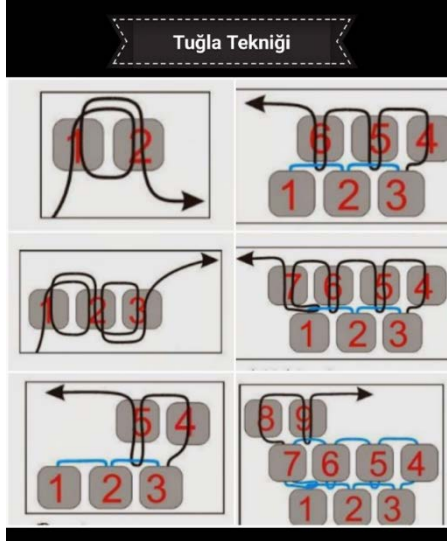

<https://tr.pinterest.com/pin/137711701090081389/>

Kimya ERDOĞAN(Kimya Boncuk Evi)

5. Tuğla tekniği (Brickstitch)

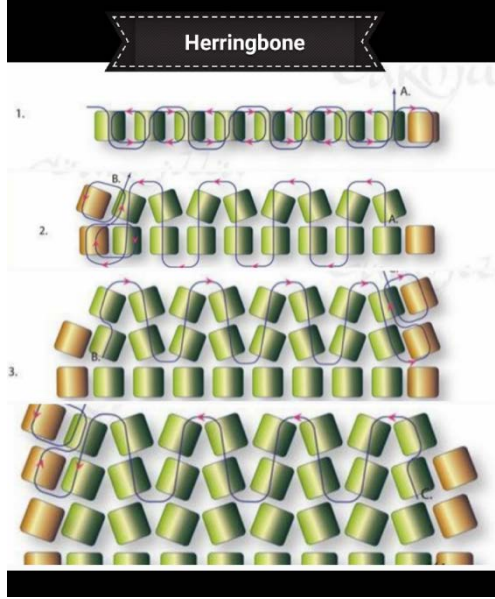
<https://tr.pinterest.com/pin/147422587776624961/>

Mümin İÇİK

5. Herringbone Tekniği

Düz Herringbone

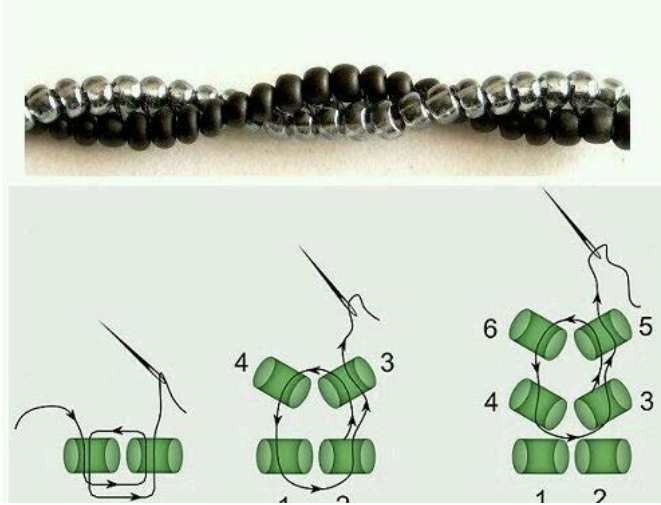

<https://tr.pinterest.com/pin/25684660344515106/>

Kimya ERDOĞAN(Kimya boncuk evi)

6. İkili Herringbone Tekniği

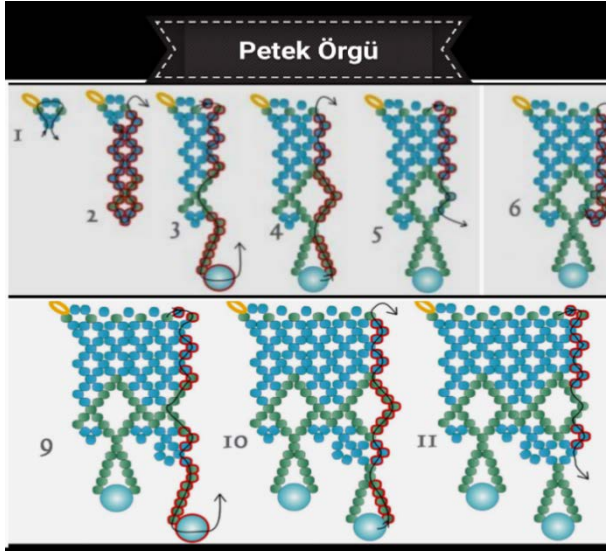

<https://tr.pinterest.com/pin/443675000773656198/>

<https://tr.pinterest.com/pin/355854808043812840/>

7. Petek örgü(Huichol)Tekniği

<https://tr.pinterest.com/pin/505177283197521006/>

Kimya ERDOĞAN(Kimya Boncuk Evi)

4.4.5. Delica Boncuklarla Yapılmış Takı Örnekleri

Zeliha SARIKAYA HÜNEREL

Zeliha SARIKAYA HÜNEREL

Yahya KARARENK

Yahya KARARENK

Mümin İCİK

Mümin İCİK

Mümin İÇİK

Büşra TOSUN

Zeliha SARIKAYA HÜNEREL

Mürrivet KASALAK

Yahya KARARENK

Kimya ERDOĞAN (Kimya Boncuk Evi)

Mümin İCİK

Özlem SAVRAN

Kimya ERDOĞAN (Kimya Boncuk Evi)

Kimya ERDOĞAN (Kimya Boncuk Evi)

Büşra AYZ

Özlem SAVRAN

Mümin İCİK

Mümin İCİK

Mümin İCİK

Mümin İCİK

Kimya ERDOĞAN (Kimya Boncuk Evi)

Kimya ERDOĞAN (Kimya Boncuk Evi)

Kimya ERDOĞAN (Kimya Boncuk Evi)

5.4.6. Delica Boncuklarla Yapılan Farklı Tasarımlar

Kimya ERDOĞAN(Kimya Boncuk Evi)

Mümin İCİK

Mümin İCİK

Zeliha SARIKAYA HÜNEREL

Zeliha SARIKAYA HÜNEREL

Zeliha SARIKAYA HÜNEREL

SONUÇ

El sanatlarının önemli bir alanı olan takı tarihin akışı ile birlikte bireyin dolayısıyla toplumun karakterini yansıtacak şekilde, yaratıcı yetenekle birleşerek sanat haline gelmiş ve toplum kültürünün gelişmesinde önemli bir yer edinmiştir.

Geçmişe baktığımızda insanlar takıyı süslenmek, asalet ve rütbe göstergesi ve işlevsel olarak kullanmanın yanı sıra, büyü ve sihir amaçlı da kullanmışlardır. Zamanla bu yaşantı yerini süslenme amaçlı olarak kullanmaya bırakarak kadın erkek herkesin yaşamının vazgeçilmez bir parçası olmuş ve bir sektör durumuna gelmiştir.

Günümüzde birçok tekniği takı yapımında kullanılarak takı tasarımı ve yapımı zevkli bir sanat haline dönüşmüştür. Takılar, kimi zaman şık bir kıyafeti tamamlayan kimi zaman da farklı kullanım alternatifleriyle giysilerimizi renklendiren olmazsa olmaz aksesuarlardan olmuştur.

Boş zamanların değerlendirilmesinin gerekliliği ve gerçekliği günümüzde var olan bir durumdur. Sosyal olmak, hobilere zaman ayırmak, yeni keşifler yapmak ve

yaratıcılığı arttırmak bireyin yaşam doyumunu yükseltip dinamik olmasını sağlar.

El sanatları alanı gibi birçok alanda halk eğitim merkezleri, belediyeler, birçok dernek ve özel kuruluşların düzenlemiş olduğu kurslar bireylere öğrenme imkânı sağlayarak, kişilerin toplumsal bazda ekonomik ve sosyal gelişimine imkân tanımaktadır.

Takı tasarım kursları, el becerilerimizi geliştirebileceğimiz, günlük streslerden arınabileceğimiz, hobi olarak değerlendirebileceğimiz ve en güzeli de ihtiyaçlarımızı karşılayarak kendimize yeni takılar yapabileceğimiz keyifli bir ilgi alanıdır. Sadece kadınlarımızın değil erkeklerinde ilgi duyduğu alanlar arasındadır. Takı tasarımı aynı zamanda iyi bir eğitim sonucu meslek olarak da değerlendirilebilmekte ve pek çok kişiye gelir sağlayıp yeni iş olanakları sunmaktadır.

Bu araştırmada son zamanlarda oldukça ilgi duyulan keçeden takılar, işleme teknikleri ile yapılan takılar, iğne oyası takılar ve ülkemize farklı bir kültürden yansıyan boncuklarla yapılmış takılara vetekniklere yer verilmiştir.

KAYNAKÇA

AKTAN, O., (1989). El Sanatları. Bir Sanayi Üretim Biçiminin Anadolu'daki Tarihsel Çerçevesi ve Uygulama Alanından Bir Kesit. Makro Yayıncılık, Ankara.

ALTIN KAYNAK Kuyumculuk Notları,2006).

ERGUVANLI, İnci. (1997).“ Sanat ve Toplum”. Türkiye’de El Sanatları geleneği ve Çağdaş Sanatlar İçindeki Yeri Sempozyumu Bildirileri. Ankara.

EROĞLU, M. (2009).Modern Takı Anlayışı İçinde Alternatif Malzemelerin Kullanımı, I. Uluslararası Katılımlı Mücevher-Takı Tasarımı ve Eğitimi Sempozyumu, Aydın

GÖKÇESU, Z. (2002). Deri Teknikleri. İstanbul. Yapa Yayınları.

KAYA, F. (1990). “ Sanatkarların Kolunda Altın Bileziği Vardır”. Milli Kültür Dergisi. Sayı :70. Ankara.

ONUK, T., AKPINARLI, F., ORTAÇ, S. Ve ALP,Ö. (1997).“ İçel El Sanatları” . Kültür Ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara.

ÖNBAŞ, S, MUTLU, S, (2018) “ Geleneksel Atık Değerlendirme Kirkyama”, İksad Yayınevi, Ankara.

ÖZTÜRK, İ. (1984) “El Sanatları Üzerine Açılan Yarışmaların Düşündürdükleri” 7. El Sanatları Sempozyumu. İzmir.

SARIKAYA HÜNEREL, Z. ve ER, B. (2012). Halk Kültürünün Tanıtılmasında El Sanatlarının Yeri ve Önemi, Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi, 1 (1): 180-190.

<https://www.hediyesepeti.com/blog/el-yapimi-takilar/>

<http://dekoratifsanat.blogcu.com/takinin-tarihcesi/12962832>

<https://www.arkhesanat.com/tasarim-nedir/>

<http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR-12758/takilar-ve-susler.html>

<http://gllylmaz.blogspot.com/>

<http://hayatsanamoda.blogspot.com/2014/03/gecmisten-gunumuzeta-tak-tarihi.html>

<http://dekoratifsanat.blogcu.com/takinin-tarihcesi/12962832>

<http://ulakbilge.com/makale/pdf/1459417489.pdf>

<http://kultursanat.hb.activebuilder.com/Hobi/index/182>

http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Basit%20Nakış%20temel%20İğne%20teknikleri.pdf

<http://www.geridonusumprojeleri.com/konular/14055-etaminkanavice-taki-model-ve-sablonlari>

<https://www.hobidunya.com/dikis-nakis-orgu/igne-iplik-cesitleri/kece-ignesi-yedek-igneleri-7-adet.html#tabs>
<https://www.hobidunya.com/dikis-nakis-orgu/kece-malzemeleri/3-igneli-kece-ignesi.html>
<https://www.hobidunya.com/dikis-nakis-orgu/kece-malzemeleri/kece-fircasi.html>
<https://www.hobidunya.com/dikis-nakis-orgu/kece-malzemeleri/mavi-yun-kece.html>
<https://tr.pinterest.com/pin/492440540490037151/>
<https://tr.pinterest.com/pin/496662665146423110/>
<https://tr.pinterest.com/pin/354728908145024938/>
<https://tr.pinterest.com/pin/317363104985135752/>
<https://tr.pinterest.com/pin/295056213077423817/>
<https://tr.pinterest.com/pin/347551296226683979/>
<https://tr.pinterest.com/pin/465137467757806542/>
<https://tr.pinterest.com/pin/262616222000972025/>
<https://tr.pinterest.com/pin/464855992782234821/>
<https://tr.pinterest.com/pin/9359111695807869/>
<https://tr.pinterest.com/pin/792352128165421982/>
<https://tr.pinterest.com/pin/475763148132462139/>
<https://tr.pinterest.com/pin/421790321340952541/>
<https://tr.pinterest.com/pin/658862620459755315/>
<https://tr.pinterest.com/pin/593490057115420517/>
<https://tr.pinterest.com/pin/468233692504045089/>
<https://tr.pinterest.com/pin/535928424393243092/>
<https://tr.pinterest.com/pin/438256607481258299/>
<https://www.elisigunlugu.com/kanavice-taki-ornekleri-4/>
<https://tr.pinterest.com/pin/607774912184663778/>
<https://tr.pinterest.com/pin/264586546837077798/>
<https://tr.pinterest.com/pin/750834569101851582/>
<https://tr.pinterest.com/pin/332703491215664068/>
<https://tr.pinterest.com/pin/643592602971794012/>
<https://tr.pinterest.com/pin/345580971381459484/>
<https://tr.pinterest.com/pin/27514247703395613/>
<https://tr.pinterest.com/pin/855754366666502597/>
<https://tr.pinterest.com/pin/825636544159353206/>
<https://tr.pinterest.com/pin/603552787539368301/>
<https://tr.pinterest.com/pin/449023025338339977/>
<https://tr.pinterest.com/pin/391742867582322412/>

<https://tr.pinterest.com/pin/575194183644039680/>
<https://tr.pinterest.com/pin/171559067026184085/>
http://nallihan.org.tr/product_detail.php?product_no=858
<https://tr.pinterest.com/pin/839076974294895554/>
<https://tr.pinterest.com/pin/364087951118514731/?lp=true>
<https://tr.pinterest.com/pin/530861874821461215/>
<https://tr.pinterest.com/pin/665195807434061540/>
<https://tr.pinterest.com/pin/211739619963586418/>
<https://tr.pinterest.com/pin/519110294527877895/>
<https://tr.pinterest.com/pin/530861874812140766/>
<https://tr.pinterest.com/pin/845410161271875329/>
<https://tr.pinterest.com/pin/129971139227541292/>
<http://www.internethaber.com/nallihanin-dunyaca-unlu-igne-oyalari-foto-galerisi-1179924.htm?page=14>
<https://tr.pinterest.com/pin/460844974351487532/>
<https://tr.pinterest.com/pin/318207529916187903/>
<https://tr.pinterest.com/pin/17381148537335986/>
<https://tr.pinterest.com/pin/310889180511525977/>
<https://tr.pinterest.com/pin/137711701090081389/>
<https://tr.pinterest.com/pin/510454938989424831/>
<https://tr.pinterest.com/pin/147422587776624961/>
<https://tr.pinterest.com/pin/25684660344515106/>
<https://tr.pinterest.com/pin/443675000773656198/>
<https://tr.pinterest.com/pin/355854808043812840/>
<https://tr.pinterest.com/pin/505177283197521006/>

KAYNAK KİŞİLER

Kimya ERDOĞAN
Yahya KARARENK
Mümin İCİK
Büşra TOSUN
Mürriyet KASALAK
Özlem SAVRAN
Büşra AYZ

ÖZGEÇMİŞ

Zeliha SARIKAYA HÜNEREL

1982 yılında İzmir de doğdu. Lisans ve yüksek lisans eğitimini Gazi Üniversitesi El Sanatları Alanında tamamladı.2008-2011 yılları arasında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Gerede Meslek Yüksekokulunda Tekstil Giyim Ayakkabı ve Deri Bölümünde Öğretim Görevlisi olarak görev yaptı. 2011-2018yılları arasında Gazi Üniversitesi Ankara Meslek Yüksekokulu ve Polatlı Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulunda El Sanatları VeTekstil Giyim Ayakkabı ve Deri Bölümünde Öğretim Görevlisi olarak görev yaptı. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Polatlı Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulun da Tekstil Giyim Ayakkabı ve Deri bölümünde Öğretim Görevlisi olarak görevine devam etmektedir.

978-605-7923-95-0

